БАР’ЄРИ ЗАЙНЯТОСТІ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Лєбєдєва Д.О.
Кременчуцький льотний коледж НАУ, м. Кременчук

В Україні станом на сьогодні налічувалось близько 2,65 млн. осіб з обмеженими можливостями (ООМ), якщо порівняти кількість ООМ із загальною кількістю зайнятого населення, то на одного зайнятого нині припадає 8 ООМ. Досліджуючи демографічні прогнози вітчизняних науковців, чисельності населення України, орієнтовано до 2050 року на одного зайнятого може припадати біля 5 ООМ. Отже, дані свідчать, що в нашій країні практично рівень працевлаштування ООМ вдвічі менший порівняно із середнім світовим показниками. Проблему також посилює той факт, що через військовий конфлікт чисельність ООМ зростає. Зрозуміло, що ця проблема на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України набуває першочергового значення, оскільки ООМ відносяться до уразливих груп населення та потребують соціальної захищеності через те, що їм важко конкурувати на ринку праці. Відсутність суттєвих конкурентних переваг призводить до падіння не тільки їх матеріального добробуту, але і соціальної активності, зниження якості життя і поглиблення бідності, відчуження від трудового життя тощо. Тому важливим завданням політики держави має бути залучення якомога більше ООМ до активного життя.

Соціальноекономічні втрати призводять до зменшення соціального захисту ООМ та створюють інші соціально-економічні бар’єри. Відповідно до даних окреслені такі проблеми у сфері соціального захисту ООМ, які актуальні на сьогодні: соціальні виплати ООМ не гарантують їм достатній рівень життя; обмеженість в отриманні гідної освіти в рамках інтегрованих форм навчання; дискримінація у процесі працевлаштування та подальшої роботи; практична відсутність доступного середовища для вільного пересування та безперешкодної комунікації; переважання некваліфікованої праці у структурі зайнятості інвалідів як прямий наслідок недоступності для них вищої освіти; негаразди у забезпеченні технічними засобами реабілітації; недостатньо результативна поточна діяльність Фонду соціального захисту інвалідів; низька ефективність використання державної підтримки підприємствами громадських організацій ООМ тощо. Аналізуючи дану проблематику виділені головні бар’єри ООМ на шляху до працевлаштування, зокрема: невідповідність напрямів підготовки потребам ринку праці; низька конкурентоспроможність ООМ на ринку праці внаслідок недостатньої професійної підготовки; відсутність необхідного досвіду; медичні показання і стан здоров’я шукачів роботи із числа ООМ. Практика показує, що залучення ООМ до сфери праці важливе як для них самих, так і для держави, оскільки підвищується життєвий рівень ООМ, збільшується їх платоспроможність, а також можливість самореалізації.

Отже, політика повинна полягати в тому, щоб максимізувати потенціал ООМ у контексті професійної, трудової реабілітації та зайнятості.